Toelichting op onze brief d.d. 27 juni 2022 aan de gemeenteraad van Hattem betreffende de Subsidieverordening onderhoud gemeentelijke monumenten Hattem 2014

1.

Zoals al in onze brief vermeld heeft de gemeente voor het begrotingsjaar 2020 het zogeheten subsidieplafond vastgesteld op nihil, terwijl voor de daaropvolgende begrotingsjaren (2021, inmiddels ook 2022) geen besluit meer is genomen over het subsidieplafond.

Bij onze aanvraag om subsidie in 2021 was ons onbekend dat geen budget voor deze regeling was vastgesteld, zodat de afwijzing van onze aanvraag voor ons een onaangename verrassing was.

Weliswaar is na bezwaar van ons op advies van de commissie bezwaarschriften, op juridische gronden de gevraagde subsidie alsnog toegekend, maar daarmee zijn we nog niet weer uitgekomen bij de situatie van vóór 2020.

Wij menen dat sprake is van een tekortkoming in de besluitvorming over de jaren vanaf 2020.

2.

De motivering van het besluit voor het begrotingsjaar 2020 hebben we in onze brief wel aangeduid, maar geven we nu graag volledig weer:

"De subsidieregeling voor onderhoud van gemeentelijke monumenten in particulier eigendom wordt beëindigd. Door aanpassing van de regeling in het verleden (verlaging maximumbedrag per monument) is al enige tijd sprake van onderuitputting."

Het ging dus niet om een tekort aan gemeentelijke financiën maar om onderuitputting van het in het verleden beschikbare budget als dragend argument voor de verlaging, met de wens om de subsidieregeling te beëindigen. En die onderuitputting zou zijn veroorzaakt door besluit(en) tot verlaging van het maximumbedrag per monument.

Over het begrotingsvoorstel voor 2020 zijn, voor zover wij weten (en wij kunnen dat als eigenaren van een gemeentelijk monument weten), destijds niet de eigenaren van gemeentelijke monumenten, minder dan 100, ingelicht.

Er is deze eigenaren ook niet gevraagd om hun mening over dit voorstel en hun mening over de effectiviteit van de bestaande subsidieregeling.

Wie binnen het gemeentehuis of elders hun mening over het voorstel hebben kunnen geven, weten wij niet. Maar wij hebben géén aanleiding om te denken dat is voorzien in gegevens die van de betrokken eigenaren hadden kunnen worden verkregen. Vandaar dat wij stellen dat sprake is geweest van een tekortkoming in de besluitvorming.

3.

Wij hebben in onze brief de raad (onder meer) gevraagd om uit te spreken dat de eigenaren van de gemeentelijke monumenten hierover alsnog zullen worden geraadpleegd en uit te spreken dat het wenselijk is dat de gemeente ook in het algemeen contact onderhoudt met deze eigenaren over onderwerpen die hen raken.

Ook op deze punten heeft betrekking het voorstel van de griffier om onze brief 'in handen van het college ter afdoening' te stellen omdat het gaat om een bevoegdheid van het college van burgemeester en wethouders.

Het lijkt ons echter dat de raad zich zelfstandig kan uitspreken over de wenselijkheid om de eigenaren van gemeentelijke monumenten te raadplegen en in zoverre kan afwijken van dit door de griffie gedane voorstel.

Daarnaast vragen wij u om uit te spreken dat deze raadpleging zal plaatsvinden voorafgaande aan de afstemming van de begroting 2023. Als de tijd vóór de begroting 2023 daarvoor te kort is, zien wij graag dat voor 2023 de situatie van vóór 2020 wordt hersteld in afwachting van het consulteren van de eigenaren. Dat zal dan wel meer op het terrein van b en w liggen, maar we beogen slechts dat alsnog zoveel mogelijk spoed wordt betracht.

4.

Het is voor ons een gegeven dat ons huis een gemeentelijk monument is. De gemeente heeft tot plaatsing op de monumentenlijst besloten en zou zich daarvoor verantwoordelijk moeten voelen. Wat voor ons huis geldt, geldt ook voor de andere gemeentelijke monumenten in Hattem en hun eigenaren.

Volgens ons werd die verantwoordelijkheid genomen met de bestaande subsidieregeling. In omliggende gemeenten golden en gelden soortgelijke regelingen. De Hattemse regeling bestaat al lang en daarvan hebben wij ook herhaaldelijk gebruik gemaakt. Dit is nu dus plotseling stopgezet.

Zorg voor monumenten is lange-termijn-werk. Dit geldt voor de eigenaren maar, naar onze mening, ook voor de gemeente. Dan gooi je niet zomaar een instrument overboord dat nuttig kan zijn. Veranderingen moeten altijd mogelijk zijn. Uit de voor begrotingsjaar 2020 gebruikte motivering blijkt ook wel van bedenkingen. Maar overleg daarover met de betrokkenen en neem daarna een besluit. Dat is dus anders gegaan. Het is volgens ons zinnig dit te corrigeren.

5.

Anders dan voor het begrotingsjaar 2020 aangekondigd bestaat de subsidieverordening nog. Wel dreigt 2023 het vierde begrotingsjaar op rij te worden waarin geen budget wordt vrijgemaakt. Uit het advies van de commissie bezwaarschriften op ons bezwaar blijkt dat de regeling nu juridisch rammelt. Daaraan zal wellicht worden gesleuteld. Wellicht langs de 'gemakkelijkste' weg: intrekking van de verordening, zoals al voor het begrotingsjaar 2020 aangekondigd.

6.

Alles bij elkaar hebben wij genoeg redenen u te vragen eraan bij te dragen dat de kleine honderd belanghebbenden bij de monumentensubsidie alsnog worden gehoord. Dan kan (echt) blijken of er voor Hattem reden is om zo af te wijken van het subsidiebeleid in de omliggende gemeenten. Subsidiëring waarvoor die andere gemeenten tot nu toe ook nog eens werden gesteund met een bijdrage van de provincie!

R. de Vries-Thoma en J.F. de Vries